

N° 32.

Sestdeena, 5. (17.) August

1872.

Maksa par gaderu: Matijas weests 1 rubl., postes nanda 60 kar.

A h d i t a j s.

Ceischemmes sinnaš. No Widssemes: par šcha gadda kruffas negaisu, — lohpu fehrgham, — gub. awif. isflud., — pohdes-šehla. No Selgawas: Keiserenes 10. wahda deenas. No Leepajas: walstsbankas nodalka. No Schaulcem: par Schaulu ugguns-grehku. No Dinaburgas: meera teefnešči. No Plestawas: par jaunū tizzibas dibbinataju. No Warschawas: Kreewu waloda elem. škol., — grahšs Berg. No Ddessaš: dahra-leetu israhb. No Baktu: kurri-naschana ar semmes-ellu.

Ahrsemmes sinnaš. No Wahzsemes: 3 keiseru fatiřschana. No Omfes: tehnineene Isabelle. No Franzijas: daschadas sinnaš: No Berlignes: mahnu-tizziba, — augsti Kreewu lungi atreisojuschī, — Zahna šwehtki. No Portugalles: dumpineeki. No Turzijas: jauns ministers. No Egiptes: jauna teefas buřschana, — karřs ar Abisfiniju. No Peru: presidents nonahwehts. No Brasilijas: par teel-firra reisořchānu.

Jaunalahs sinnaš.

Bewerina pirmee gabda-šwehtki. Par bšmtu mahju pahrdohřchānu Widsemmē. Trihnas šehlořchānaš. Millketa atwilde. Brauřschanas laits pa dšelsu-želsem.

Šeelikkumā. Kalnakrohdšineeks. Ar warru prezzeta. Štoħlu usplauřschana. Mannam mahjneełam.

Ceischemmes sinnaš.

No Widssemes. 21. Juni Tehrpatas kreisē zaur bahrgu kruffas negaisu apřahbedi daudš labibas lauki taiš basniž-draudšes Kamby, Niggen un Tallhof. Kruffas-graudi biruřchi ballořchu oħlas leelumā. Kruffas šlahde pehž bruggu teefas sinnařm šcho gaddu wehl notikufe: 7. Mai Leel-Sumprawmuischas 10 mahjāřm, šlahdi wehrte 1736 rubl. 30 kap.; — 10. Mai Šehrullē un Krimmuldā, kur gandrihš puřs rudju-lauki effohť apřisti; — 31. Mai Walmeeras kreisē Augstrohšē un Daugutōs. — Wallas kreisē Palzmares mahz. muischas Stettin mahjas, ehlas un sehtas no weefula nopohřtitas; wiffu šlahdi rehřina 590 rublus leelu. — Pehž Zehsu bruggu teefas sinnařm 10. Mai weefuli nahwi at-

radduřchi 3 zilweki prohti: 1) Raunas pilsmuisřchas fainneeks Pehťers Robert, 42 gad. wezš, tikka nořists atrasts appařsch fawas řagahřtas mahjas druppeem; 2) Preekut-muisřchas walstš fainneeze Lihse Pluhze, 48 gad. wezza, tikka no kriřdama toħla nořista un 3) Preekut-walstš kalpaseewa Warri Kemlit, 47 gaddus wezza, tikka no apgahřdamahš rijas, kurrā ta bij eebehgufe, řipri řadausita, zaur ko treřchā deenā tai bij jamirřt.

— Leefas-fehrga pee lohpeem Widsemmē nomanita Werrawas, Wallas, Zehsu un Nihgas kreisēs, bet wiffswairak ta tablak ne-effohť isplehtufešs, tā tai weetā, kur ta pirmo reiš parahdijufešs. Šehrga tik ta karřta laika deht iszeħlufešs un effohť no 25. Mai eefahřohť lihđš 29. Juni řařirgufešči: 68 řirgi, 96 goħwis un 7 gabbali řihki lohpi; isweeffeřojufešees: 17 řirgi, 43 goħwis un 2 řihki lohpi; krituřchi: 37 řirgi, 40 goħwis un 4 řihki lohpi; ahrřteřchānā palikkufešči: 14 řirgi, 13 goħwis un 1 řihš lohps. — Naggu-fehrga, řas Nihgā, Selgawas ahr-Nihgā, parahdijahš jaw atkal beigufešs.

— Ar Wiřsaugřtaki tai 4. Mai ř. g. apřipriřnātu řchurnalu tahš galwas-komitejas preeřsch semneeku řahrtas eerikřteřchānařm irr nolikřs: Semneekus no Luttera tizzibas, řas, bes řa winneem semme un pařchu mahjas irr, semmes gabbalus us kroħna-muisřchāřm Baltijas gubernijās no jauna peedallitus dabbu jeb jaw peedallitus irr dabbutuřchi, pa teem pirmee 3 gaddeem atřwabbinahť no tahš preeřsch řcheem semmes gabbaleem nořařzitas semmes nodohřchānas malfaschānas, bet winneem pehž řcha laika notezřeřchānas preeřsch nahřameem 3 gaddeem.

un tai paschâ leelumâ wiannu semmes-nodobshchanu uslift.

No Widsemmes gubernijas waldishchanas teel tahda Wissaugstaka pawehle par sinnaichanu wisseem un wiffur ar scho fluddinata. № 3702.

(Wids. gub. awis.)

— Widsemmes gubernijas bakku-pohsteshchanas komiteja darra gubernijas awises sinnamu, ka Pleskawas kreis-semmeswaldishchana eetaisijuse tahdu weetu, kur frische gohwjubalku-sehlla dabujama zeeti aishlehtâs trubbinâs pa 40 kap. gabbalâ, kurras 6 libds 8 behrnu pohsteshchanai peeteetoht. Pastellechanas janofubta us Pleskawu, kreis-semmeswaldishchanai (Уездная Земская Управа), kurra tublit ar pirmo pasti to pastelletu pohstes-sehllu peesubtihs. Kad masaf kâ 10 trubbinâs (steebrinus) pastelle, tad waijadfiga suhtishchanas-massa klast japeeleet, leelakas waijadfibas teel isfubtitas us semmeswaldishchanas rehfinu.

No Jelgawas. Kad Baltijas guberniju general-gubernator leelkungs, firsts Bagration, 22. Juli f. g. muhsu Augstas Keisereenes un Krohnamantineezes Besarewnas wahrda deenâs Jelgawâ nobraukdams, tublit pehz fawas nonahshchanas tureenes Greeku basnizâ nogahja, tur libds ar wiffu kahrtu augsteem kungeem Deewa kalposchanaï klast buht, tad pehz noturretas Deewa kalposchanas gubernator leelkungam bij ta laime, zaur telegrammahm us Liwadiju un us Denemarku Keiseriklai Gohdibai un Keiseriklai Augstibai padewigas laimes-wehleschanas preeksch sew un wiffahm Baltijas guberniju kahrtahm pee kahjahm list, us to schihs diwas telegrammas atpakkat dabujaj:

General-gubernatoram firstim Bagration.

„Pateefigi pateizu par to no Sumis un no wiffahm Baltijas guberniju kahrtahm atfubtitu laimeswehleschana. Maria.“

General-gubernatoram firstim Bagration.

„Es Suhs luhdsu, mannu pateefigu pateizibu fanemt un to wisseem eedshwotajeem Baltijas walstsdakkâ nosubtiht. Maria.“

No Leepajas. Leepajas Wahzu awises raksta, ka no 25. Juli eefahloht, tur eerikteta walsts-bankas nodakka, kurras kantrohris atrohdotees Leelâ eelâ, Huecke nammâ.

No Schaulcem. Schauti wehl nebij no ta leela ugguns-grehka 1870. gad. atpuhtusehs un jaw 14. Juli f. g. wehl leelaks ugguns, kâ toreis, baggatato un wiffuwairaf apdshwoto pilssehtas-dakku nopohstijis. Ugguns ispruzzis kahda Schihda nammâ blakkam pasteskantorim un wiffa ehla azzumirkli bijuse no leesmahm apnemta, kurras waktara-wehjam pubshoht ar sibbena ahtrumu tahlak isplehtuschahs un pahz zittahm tuwakahm ehlahm pahri lehldamas tahlak stahwedamâs weetâs nedohmajoht ehlas aishbedsinajuschas Muishneeku marschala, grafja Subowa, publineem wiffuwairaf ween warroht pateikt, ka ugguns

wehl leelaku pohstu pee eedshwotaju mantibahm nepastrahdajis. Schis bes kameschanas aishfubtijis pa telegrafsu sinnu Leepajas birgermeisterim un luhdsis no tureenes dshsejus un dshshchamas maschines, kurri gan wehl par 10 stundahm wehlat atnahlfuschi bet ugguni tâ fawaldijuschi, ka tas wairs tahlak nebabbuja isplehstees. Pawiffam nobeggschas 144 dshwojamas ehlas, un bes tam kahdas 60 zittas ehlas; 6 bijuschas muhra, tahs zittas no kohka ar kohka jumteem buhwetas. 8 ehlas til pawiffam bijuschas ugguns kahdês apdroshchinatas un prohti par gauschi semmu wehrtibu. Undeles cerites un prezzu krahjumi sadegguſchi pawiffam 80; tâ arri pilssehtas flimneeku nams, gattas-flahrai un pirts. Wairaf kâ 1000 laudis bes pajumta un bes kahdas mantas preeksch tahlakas istikshanas. Irr eezehlfusehs komiteja, karrai marschalis par preekschneeku un schi nu kahda zil jaudadama, if deenas, maifi, peenu, allu isdalloht un barakas buhwejoht, kur bes pajumta palikfuschee prett flapjumu un wehsumu warretu twertees. — Preeksch til dauds nelaimigeem ar paschu pabalstu nepetifshoht un tadeht palihgu zerre fagaibih no zittureenes, til labb naudu, kâ labbibu un buhwmaterialu. Peesubtijumi ja-adresseere komitejai.

No Dinaburgas raksta 22. Juli, ka tur ar 4. Mai jaw meera-teefas cewestas. Dinaburgas kreisei effoht 5 meera-teefneschu aprinki: 2 meera-teefneschi sehsh Dinaburgâ un Kreslawskas, Krisburgas un Ruschoni meestiads if kurrâ pa weenam. Bilnigas meera-teefneschu sehshchanas sapulzejahs Dinaburgâ; kâ Kreewu awises sinno tad 5. Juli jaw sehshchana noturreta tikfufe, kur 10 kriminal- un 12 ziwil-suhdsibas nahza preekschâ.

No Pleskawas. Tur preeksch ne ilga laika atpakkat iszehlees jaunâs tizzibas dibbinatajs, kas fawai mahzibai drihs kahdus 4000 peekrittejus kohpâ kadabbujis. Wihrs effoht isbehdsis muhs, Serafims wahrdâ, kam labbu dakku klostera naudas bij isdewees nosagt. Winna tizzibas mahzibas grunte effoht, ka „ne weens bes grehkeem newarroht debbestis tikt.“ Sawahm jaunahm tizzibas peekrittejahm brahlis Serafims nogreesa bises pee pakaufcha swaignes isflattâ un pahrdewa schohs mattus paruhku taifitajeem, kamehr polizejai laimejahs schim jaunam tizzibas zehlejam us pehdahm tikt un to ismelleschanas deht us Behterburgu aishfubtiht.

No Warschawas. Nr nahlfoscha skohlas-gadda eefahkumu (1872/73) Pohlusemmes elementar-skohlâs tikshoht Kreewu walloda par peenahkamu mahzibas wallodu (laffishchanâ un rakstishchanâ) cewesta.

— Wezzajs firmajs general-feldmarschals, Pohlusemmes pahrwaldneeks, grafhs Berg 26. Juli swesh-tijis sawu 60 gadda deenu, kamehr winsch jaw stahw Kreewu karra-kunga gohdâ. Grafhs effoht 1794 Sagniz pilli Widsemme dshimmis un ispelnijis libds

schim 18 gohda-sihmes no augsta Keisera un 8 augustus ordenu no ahrsemmes waldneekem.

No Odeffas. Deenwiddus Kreemsemmes semmeslohpeju beedriba nodohmajuse Odeffa schogadd noturreht dahrsa-leetu un auglu israhdischanu. La tur buhschoht ta pirma tahda israhdischana un eesahschotees 10tä September un duhreschoht lihds 20. September.

No Waku pilssehtas Kaukassija. 21. Juni tillä noturreta prohwees braufschana ar dampfluggi „Wolga,“ kurrä tureen es dampfluggu beedribas (Rawfas un Merkur) wezzakajs maschinu-meisters tahdu apparatu eeriktejis, ar fo dampfluggu katlus ar semmes-ekku kurrinaht. Braufuschi 2 stundas un wifs pa prah tam isdeweess. Garrata prohwees braufschana usnemta no Waku lihds Astrachanai, un ja schi labbi isdohschotees, tad beedribas nodohms irr, us wifseem faweem dampfluggeem tahdu kurrinaschanu eerikteht un kurrinaschanu ar malku un ohglehm wifsfai atmest.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Nahlofcha mehnescha fahkumä Kreemu un Ghistreiku keiseri apmeklehs Wahzu keiseru Berlihnē. Us schahdahm gohda-deenahm tab nu jaw Berlihnē stipri riktojajs un fataifahs leeliskä wihse, augstohs weefus pazeenihht. Wiffi keisera pils peederrigi us tahm deenahm buhschoht Berlihnē un dauds Wahzu firsti jaw meldejuschi, fa schee wis netruhlschoht. Weenu dalku no schim gohdibahm fwehtischchoht Berlihnēs turwumä — Potsdamē un tilläi Kreemsemmes keiseram par gohdu teäteri (operu-ammä) tilfchoht spehlehts, jo Ghistreiku keiseram effoht truhwe. Ahrsemmes awisehm leelu leelahs pahrunnas par scho treju keiseru fanahlschanu un dohma, fa tai preeksch Giropas politikas dsikkata nosihmeschana ne lä apsehrschanahs ween, jo katram no scheem waldneekem buhschoht arri lihds faws wezzakajs ministers — Kreemu keiseram firsts Gortschakows, Wahzu keiseram firsts Bismark un Ghistreikijas keiseram grabhs Andraffi.

No Guses raksta, 25. Juli (6. August), fa zittreiseja Spahnijas kehneene Isabelle tur nonahkuse ahrsteschana, no daudseem pawaddita. — Winnas wezzakajs dehs, prinzis Alfons, lä jaw sinnojäm, apmeklejoht Wahzu stohlu un studeerejoht itt uszihtigi. — Ne ilgi atpakkat awises isdaudsinaja, fa schis peepeschi bij atraddees Parihse.

No Franzijas. Nahds Frantschu datters isrehkinajis, zil Parihses pilssehtas eedsihwotaji mirruschi pa tahm 28 neddetahm, fur ta bij no Wahzu karraspehka apsehsta. No scha rehkina redsams, fa zaur scho apsehchanu ween wairal lä 50,000 zilweku dsihwibas bohjä gahjuschas. Pirms Parihse no Wahzu karraspehka tillä eeslehgta 300,000 eedsihwotaji isbehguschi pa dselju-zekku no pilssehtas laukä, turprettim 190,000 saldati un 170,000 behgki no ahr-

pilssehtas eegahjuschi pilssehtä eefschä, tä fa Parihse kauschu flaits, kas 1,890,000 bij leels, peegauga lihds kahdeem 2 miljoneem dwehselu; pahra-kajs flaits pastahweja wifswairal no laudim tai wezzumä stary 20 un 40 gaddeem. Mirstiba täs 4 gaddes preeksch apsehgereschanas laika un tai gaddä pehz tam pa tahm 28 neddetahm bijuse zaur zaurim 24,928; bet pa tahm 28 neddetahm 18^{70/71} gaddä 77,131. — Tai wezzumä no 15 lihds 25 gaddeem mirstiba bij 6 reij leelaka, zaur zaurim mirruschi 3 reij wairal; wifsmasala wianna parahdijusehs pee wihreem no 40—60 gaddeem, tabehk fa scheem nebij jadeen pilnigä deenestä, un weeglaki bij, falnu un truhkumu isturreht. Tahs flimmibas, kas mirstibu wifswairal til leelu padarrijuschas, bijuschas feschas: bakfas, rikles- un truhschu-siim-mibas, karsons, zaureeschana un farkana fehriga.

— Pehdeja kauschu skaitischana Parihse israhdijses, fa tur patlabban 5800 tahdas weetas, fur kappiju, wihnu, ehdeenu un allu pahrdohd; gadda laika winnahm naudas eenemschana lihds kahdeem 150 miljoneem franku. La dserrama nauda, fo tee 15,000 fullaini un zitti apdeenetaji par gaddu eenemm, ween istaisoht wairal lä 6 miljoni.

— Kas to tizzetu, fa Latweefchi ween wehl mahau tizzigi, tam leeliski wiltohs. — 5. August deena bij Parihse ta deena, fur leelo afes-swaigsni un zaur winnas pafauls gallu fagaidija. Bittur scho deenu nolikkuschi us 12to, zittur atkal us 15to August. — Kahdä zeemä Indres departementē laudis, eeraudsijuschi pehrtona mahkonus fazekotees, dewahs leelä pullä pee mahzitaja un pagehreja prazeffioni, tizzedami, zaur to breefmahm isbehgt. Mahzitajs aprahja mahnu tizzigohs un pasfubbinaja tohs us Deewa luhgschanu, pehz tam — winsch lä pa laikam mehdsä darriht — nogahja us basnizu, mischu lasfihht. Bet til fo winsch us kanzelti gribbeja kahpt, të ar nuhjahm apbrunnajuschahs feewas tam kluppa wirsä un deffeja zil til spehja par to, fa winsch kruffas negaiju no draudses laukeem nebij nogreesis. Mahzitajs eebehgä gehrbklambari un paslehpahs tur til ilgi, kamehr schandari wiannu tur ispestija. Wehl pehz tam laudis bij faskaituschees lä bittes behrnu laischamä laika un mahzitajam bij jamelle patweh-rums nahburgu draudse. — Ne wis gudratu mahnu tizzibas stikki dabhu patlabban awises lassihht.

No Berlihnēs. Weens no labbaekem Berlihnēs daktereem tillä pee flimma behrna aizinahhts, kas no stipreem krampjeem tillä mohzihts. Behrna wezzaki nebij pee nemahziteem laudim skaitami un bij sawam pirmsimmuscham baldrjana-tehju jaw eedewuschi, kad datters turp nonahza. Datters tehjas taffe mellumu eeraudsijsis wajajaja brihnodamees, kas tas effoht? un dabhuja par wehl leelaku brihnumu sinnaht, fa melnumis bij nogreesis luppatingch no jauna wihra kajsu-prakfas, kas ar tehju bij lihds nowahrihts, jo jaunās gaspaschas dsimtenē tas ef-

foht weenigs libdsfelts bijis, kad pirmsimtee no frampjeem tillufchi mohziti.

— 29. Juli no ribta Baltijas guberniju general-gubernators, firsts Bagration no Rihgas nahdams Berlihnē nobrauzis un weefu nammā kohrteli nehmis, kurrā deenā arri krohna mantineela adjutants Wladimirs Baretinski, no Pehterburgas tur atbrauzis. Schai paschā deenā Berlihnē peemināstabs tizzis uszelts, kahdam wihram — wahrda Jahn — par peeminānu. Scho wihru Wahzeefchi gohda ne tik sawas duhschas un pateefibas deht, bet winsch bijis tas tehws tahm dohmahm un tam padohmahm, ka zilwela wesseliba usturrāma un spehzi-najama ne zaur to, ka meesai leef fnaust, bet ka tai jakust un jasphekojabs (turneht = wingroht); kaubis bijufchi papilnam us scheem fwehtkeem fapulzejufchees.

No Portugalles jaw kahdu laiku dšird tumšchas sinas, ka dumpineeki tur pretwaldišchanu noswehrejufchees gribbedami nemeeru uskurrināht. Pa telegrahfu arri atnahza no Lissabones tahda wehste, ka teem, kas pee scha nedarba tā par wainigem israhdiufchees, teefas jaw mefleoht palkaf. Dohmajohht tur arri uszelt to likumu, kas noteiz, ka apzeetinato 24 stundu laika wajagohht pahrlausiht un pehz scha laika brihwibā atlaist, ja winsch pee ne kahda leela noseeguma par wainigu naw peerahdams un ja winsch galwineeku peewedd.

No Turzijas. Turku walsts augstakajs ministers (leel-wesirs) Mahmud pascha atlaists no sawa ammata un Midhat pascha wiina weetā tizzis eezelts. Us Midhat paschu, kas par deesgan prahtigu un tšhaklu wihru pasihstams, kas Bulgarijā daudj labba eeriftejis un wehl 14 deenas preefsch tam no gubernatora ammata Bagdadē atzelts, bet tad peepeschi par Adrianopeles gubernatoru un nu leelakā gohda ammatā pazelts tizzis, wiffi gaida ar leelahm zerribahm un dohma peedšihwoht wiffas Turku waldišchanas pahrgrohšichanu. Warrbuht arr, ka wihram-labbaki isdohsees. Jaun-Turku partijas nobohms effohht, pamajam noskappeht to leelu patwaldišchanas warru, kas pehz korana preefschra-ksteem Turku jultānu rohkās stahw un pehz zittu Ciropas walstu mohdi eegrohšiht tautas weetneeku fapulzes.

No Egiptes. Turzijas keisers gribbohht eewest Egiptē jaunu teefasbuhšichanu. Šhpascha komissijone fastahdiufe Kairā jaunu likumu grahmatu, turra tuhlt tiks peenemta, kad ta buhs pahrraudsita un semmes eeraddumeem peepaffeta. Proh-wes laiks schim brihscham nolikts us trim gaddeem. Jaun-eeweddāmu teefu lohzeeki buhschoht pa leelakāi dalkai ahrsemneeki un arri pats presidents buhschoht ahrsemneeks. Wihze-kehniensch iszelschoht schohs teefasfungus is teem, kas no waldišchanahm winnam us to preefschā likti.

— sinas atnahufchas, ka schai ar Abissinijas walsti karšchs iszehlees.

No Peru brihwwalsts teef wehstihhts, ka schihs walsts presidents, palkawneeks Balta, no slepkawa rohlahm effohht nonahwehts.

No Brasilijas. Keiserista Augstiba Kreewsemmes Leelfirsts Aleksei Aleksandrowitsch 28. Mai ar fregattes-fuggi „Swetlana“ aisbrauzis no Rio-Schaneiro us „Labbas zerribas“ raggu, no turrenes gribbedams braukt us Indiju, Rihnu un Jahanu. Seschas deenas preefsch aisbrauffchanas, 22. Mai, leelfirsts us fugga fanehma Brasilijas keiseru un keisereeni, krohna-prinzeffi ar schahs laulatu draugu un wehl zittus augstus lungus. Kad brangu brohkasta-maltiti bij noturrejufchi, tad usnehma danzofchanu un pehz tam noturreja tahs pee fugga peederrigas laiwas munsterefchanu. Ruggis pats bij lepni isgresnohts, un augstee weefi gan drihs libds pascham wakkaram nodšihwoja us fugga. No fugga no-eijohht tee tilka pawadditi ar keiserifu gohda atwaddišchanohs. Kad fuggis no Rio-Schaneiras ohsta aisbrauja, tad wiffi tur buhdami fuggi parahdija atwaddišchanas gohdu un no Brasilijas krafta stanstehm tilka schauts ar leelgabbaleem.

Jaunakahs sinas.

No Pehterburgas. Koleera sehrgā no 11. Juni — 28. Juli pawiffam fastimmufchi 1989, wesseli palikufchi 799, un mirufchi 925. Ar battahm no 1. April — 28. Juli fastimmufchi 1774, wesseli palikufchi 736 un mirufchi 543.

No Divaburgas. 2. August pulst. 3, 20 m. atnahza no tureenes telegrahja sinas, ka breefmigs ugguns tur isfpruzzi; ap p. 5. Rihgas brihwee ugguns dšehseji aisbrauja ar ribteem us dšehšichanu. Noddegufchi bes zittahm ehlahm 4 spihkeri ar linneem, kas Rihgas lohpmannem peederreja. Wiffu fhahdi rehkina kahdus 8—900,000 rubtus leelu. Rihgas brihwee ugguns dšehseji tai paschā deenā pehz pufsd. dewahs atfal atpalkaf.

No Berlihnē. Irr aisleegts, lohpus no Hamburgas eewest.

Bewerina pirmee gadda-fwehtki.

Mihli tautas brakti! Mums Beverina beedribai, Burtneeku draudse, Jahnōs bija leeli preeki, jo mehš tad fwehtijam sawus pirmōs gadda-fwehtkus. Es zerreju, ka mihli lassitaji par launu nenems, kad es par muhsu preezigeem fwehtkeem drufku stahstichu.

Kas Jahnā-rihtā gar draudses-flohlu us basnizu gahja, tas eeraudšija jaw no tablenes garrā kahrki uswiltu karrogu, kas par fhohlas jumteem pahri stahweja. Sweschineeks jautaja: kapehz schodeen karrogs uswiltts? Sinnatneeks ar preezigu balfi atbildeja: pehz pufsdēenas tur Beverins sawus fwehtkus fwehtihš.

Programs israhdija, ka fwehtkeem buhs trihs dalkas: 1) garrigas dšefmas ar runnahm fhohlas istabā; 2) laizigas dšefmas Meekas preeditēs; un 3) weefibas wakkars ar gohda maltiti, laimes wehlešcha-

nahm, farunnahm un danzofchanu. Tadeht arri es par katru dattu kahdus wahrduus runnaschu.

I.

Pullsten tschetros pehz pufdeenas bija drihs wiffi beedri un dauds weesi no tuhwenes un tablenes fapulzejuschees. Kad wiffi kohpâ bija dseedajufchi: „Lai flawehts Deews irr augstibâ,“ tad zeenihts draudses mahzitajs turreja ihfu, bet kohhti jauku runna, is kurras kahdus wahrduus ihsumâ peeminneschu. Winsch fazzija: Schodeen basnizâ effoht swehtijufchi wihra dsimschanas=deenu, kas tam Kungam zeltu fataisijis; bet schê arr nu teekohht weenam jaunam behrniam dsimschanas=deena swehtita, kas preeksch ihfa laika eefahzis dsihwoht. Schis behrninsch esfoht Beverin dseedaschanas beedriba. Winsch tai wekloht laimi un pastahwibu, jo dseefmahm effoht leels spehts. Stahstija par wezzo Greeku brihnischkeigu dseedataju Orfeü, kas til jauki effoht dseedajis, ka no winna dseefmahm kalni effoht plihfufchi un swehri no mescheem nahlfufchi winna jauku dseefmu flaufitees. Isflaidroja, ka ta til jauka lihdsiba effoht. Dee akmins=kalni nosihmejoht zeetas firdis, kas mihtstas darritas; ar mescha=swehreem salihdsinajohht nemahzitus, rupjus zilwekus, kas pee winna peestrehjufchi un winnam par mahzekteem palikufchi. Sazzija, ka ta effoht leela Deewa dahwana, kad Deews kahdam zilwekam jauku balfi dewis. Winsch ar fawu runnu dseedatajus eepreezinaja un usnuddinaja. Tad dseedaja jauktajs kohris: „Teizi to Kunga, to gohdibas kehniau swehtu,“ no J. S. Bach, un „Gohds irr“ no Silcher. Nu atkal wihru kohris: „Tew, tew, mans Deews es flaweht fahfchu,“ un „Swehta nakts, at isleij tu,“ no Bethoven. Pehz tam jauktajs kohris: „Tahs debbesis isteiz ta muhschiga gohdu,“ no Bethoven. Burtneeku pagasta wezzakajs R. Ampermann turreja aishuhgfschanu par muhsu schehligu un augstu Kungu un Keiseru un Winna nammu un wiffi pazehlahs un ar kustinatu firdi spehzigi dseedaja: „Deews fargi Keiseru!“ — Beverina direktors J. Raktig turreja garratu, patihkamu runnu „par dseedaschanu un Beverina beedribu.“ Runnatajs israhdiya, ka Lutters dseedaschanu par weenu no tahm leelakahm un jautakahm flunstem turrejis, zaur ko laudis gohdigi un smalki paleekohht, un ka pehz Deewa wahrdeem ne kas til augsti un flawejams ne=effoht, kâ musihka, jo ta par zilweku firdim waldohht un tahs us labbeem zekkeem waddohht. Peeminneja zil augsti mihtohhts bihfkaps Umannis musihku flawejis. Jautaja: wai zaur musihku ne=effoht kehnia Saula firds meerinata? wai kristiga draudse zaur to ne=ustaisotees? wai Ewangeliuma draudse ihpaschi fahkumâ zaur to ne=effoht jo leelu spehtu un isplattischana panahkuse?

Zaur dseefmahm warroht wifslabbaki firds juschanas issazzihht u. t. pr. Dseefmas effoht zilweka labbajs preela=awots, kas ne kad ne=ishihkfoht. Ne weenam ne=effoht leegts, pee schi awota atspirdsina=

tees. Schi flunste ne=effoht preeksch baggateem un augsteem ween, bet arri preeksch nabbaga un semmeem lautineem, ihpaschi preeksch wiffeem, kas to ween prohtohht kohpt. Dseefmas effoht garrigas un laizigas. Abbejas warroht dseedahht, bet katras fawâ laikâ un fawâ weetâ. Sewischli Luttera laikâ tahs labbakas un jautakas basnizas melbinas effoht no tautas=dseefmahm zehlfufchahs. Sawas tautas dseefmas katrai tautai paschai labbaki patihkohht, ne kâ flunstes=dseefmas, kas leelakai tautas datkai nefaprohtamas un nemahziteem dseedatajeem par grubtahm. Latweescheem effoht tautas=dseefmas ta weeniga manta, ko tee no fenn=tehwecem mantojufchi un ko tee taggad jauki puschkotu Dseefmu=rohhtâ atrohdoht, un tadeht jo wairaf zeenijamas, jo tur blehna=dseefmas ne=atrohdoht u. t. pr. — Isflaidroja, kapehz muhsu ds. beedribai to wahrdu Beverin dewufchi un ka schi beedriba ne=effoht flunstigi taifita, bet patte no sewis pamafam dihgufe un nu fahkohht augt ar diwi sarreem: jauktu= un wihru=kohri. Mehs negribbohht tautas un fahrtas schkirt, bet faweenohht, tadeht par beedreem effoht no wiffadahm fahrtahm un diwahm tautahm.

Direktors pateiza dseedatajeem un dseedatajahm par fahrtigu nahlfchanu, gohda=residentam un preekschneefceem par winnu puhlineem. Tad lassija preekschâ rakstu, ko gohda=beedris, mihtohhts seminardirektors Bimse k. bij atsuhtijis un kas stanneja: „Sirsniga pateiziba Beverinam, kas man arr weetinu fawâ widdü eerahdijis. Wehlohs no wiffas firds, lai schi beedriba falko, seed un preeksch draudses apgaismoschanas dauds augkus nefs!“ — Isluhdjahs Deewa palihgu us preekschu, ka wifs labbi warretu isdohtees, un wehleja pehdigi muhsu jaunam stahdinam augfschanu, selschanu un seedeschanu! Un wihru kohris dseedaja: „Lai aug un jekk!“

Tad turreja dseedataju preekschneeks J. Rudsiht jauku runnu par Widsemmes labklahfschanu un weenprahhibu. Stahstija, ka Widsemme labbôs darbôs un atsihfschanâ us preekschu eijohht, ka pee ta strahdajohht Wahzeeschi un Latweeschi. Preezajahs, ka Widsemme fahkohht plaukt kâ flaihta pufkite. Schehlojahs, ka Widsemme weenprahhibas truhlstoht. Skubbinaja dseedatajus, lai mihlestitâ un weenprahhibâ kohpâ turrotees un pehdigi isfazzija to wehleschanohs, ka ta jauka leeta buhtohht ar muhsu brahleem Kursemneefceem un Leisheem mihlestitâ un weenprahhibâ kohpâ turretees un tad pee katra labba darba wiffi kohpâ fertees un to weizigi un felmigi pabeigt. Pehz beigtas runnas atskanneja no jauktakohra flaihta laimes=wehleschana: „Augtin audfi weenprahhibâ, spehtâ, gohdâ, gudribâ! Lihgo, lihgo, lihgo, lihgo!“ ko J. Bimse k. komponcerejis.

Weidsoht spehleja jauku flaweera gabbalu us tschetrahm rohlahm diwi dseedataji. Ar to beidsahs swehtku pirma datta.

II.

Kad ar lappiju, allu un kwassu bij atspirdsina-
juschees, tad skoblas pagalmā pullsteninisch atskan-
neja un safauza beedrus un weesus kohpā. Karroga
neffejs ar direktori stahjāhs preekschā un dseedataji
nahza pa tšchetreem no pakkatas marschu dseedadami
un kahjas pehz taltes sperdami. Kahdu zettortdakkas
wersti staigajuschī nonahza Meetas preeditēs us smukka
kalnina, ne taht no eser-mallas. Us kalnina nostah-
juschees eeraudstijam preeditēs pilnas ar klausitajeem.
Wihru-kohris dseedaja kahdas 20 dseefmas no
„Dseefmu rohtas“ pirmas un ohtras dakkas un no
jaunahm S. Bimses k. dseefmahm. Latw. tautas
dseefmas klausitajeem wijs labbaki patikka, un itt
fewischki: „Es stahw us augsta kalna,“ „Lihgo laiwa
us uhdena,“ „Es grihb rihtā meschā braukt,“ „Kur
preedite tawi sarri,“ „Mahte manna mahmutina,“
„Karra wihra lihgawina,“ „Sakkhts neffa grah-
matinu,“ „Kraukhts fehsh ohsolā!“ — Sautajis
kohris dseedaja: „Lai kohpā fanahkam,“ „Abbezneeks“
pehz Mozart, un „Kluffu wiffas gallohtnites“ no
Kahlau. Pa starpam spehleja musikantes. Kad
preeditēs pahra stundas jauki bija pawaddijuschī,
tad dseedataji atkal fastahjāhs tā pirmak, bet musi-
kanti gahja dseedatajeem pa preekschu jauku marschu
spehledami, karroga neffejs ar dseedatajeem no pat-
katas pehz marschas sfannas lehtadami. Skoblas
dahrsā nonahkuschī dseedataji wehl pahra Latw. tau-
tas-dseefmas usrahwa un beidsa ohtru daku ar to
johku-dseefmu: „Luhdakin, taggadix ic.“

III.

Luhdakin sahka musikantes spehleht un jaunekti
danzoja weeglahm kahjahm pa skoblas-istabu. Bez-
zaki laudis schur, tur nosehdahs un pee allus glah-
sehm farunnajahs. Pa starpam bija zittā istabā
galds klahs un weesi zitti pehz zitteem us maltiti
luhgti, jo pee weena galda wiffi ruhmes newarreja
atras; muhsu draudses-skohlā irr gauschi masas ista-
bas un bij wairak tā 125 weesi fanahkuschī. Pee
galda tikka pee wihna glahsehm dauds laimes-weh-
leschanas isfazitas, tā: gohda-presidentem, gohda-
beedreem, beedribas preekschneekem un direktoram,
weeseem, dseedatajeem, un dseedatajahm, kluffeem
beedreem un zittahm Latweeschu beedribahm, gan
weenteefigas, gan johzigas. Ohtrā istabā dseedataji
usdseedaja wai nu „Augsta laime Sums,“ wai „Lai
dsihwo sweiks“ u. t. pr., tā katru reis geldeja. Gaisma
ahtri peenahza un wehl leelaka daka bija preezigi
kohpā. Tad zits zittam rohtas sneegdami atwaddi-
jahs us alkal-fatikschanohs.

Beidsiht firsnigi pateizam weeseem, kas no zittahm
draudsehm lihds ar mums preezajuschees, bet fewischki
teem Ruhjeneeschem, kas lihds beigahm tohs sweht-
kus lihds swehtijuschī un muhsu beedribai laimi un ilgu
muhschu zaur Baltijas wehstnefsi wehlejuschi.

Kahds Bemerina beedris.

Par dšintu mahju pahrdohschann Widssemē.

No 1. Janwara 1872 lihds 1. Julijam 1872.

Pahrdeweja wahrs:	Muichas wahrs:	Zit zeem.:	Zeem. leelums:	Zit malf.:	Zit bal. maks:	
Hüne	Lesle	8	94 b.	43 gr.	17,314 r.	184
Boch	Rinigall	3	62 "	26 "	8,800 "	142
Engelhardt	Birkenmuichsa	13	366 "	89 "	76,207 "	207
Mengden	Mujahn	4	177 "	34 "	26,610 "	150
Mühlen	Gigstwer	7	127 "	47 "	20,360 "	160
Begeschef	Biuskimois	6	151 "	—	15,862 "	105
Roth	Berriera	36	764 "	45 "	89,700 "	116
Wolff	Luban	15	172 "	78 "	30,870 "	172
Kahlen	Jaun Kalzenawa	39	742 "	40 "	92,930 "	125
Wolff	Kempa-m.	1	6 "	45 "	650 "	100
Walter	Rehtschu-m.	3	99 "	45 "	15,121 "	152
Viesenhansen	Jaun Bebru	8	174 "	5 "	26,799 "	154
Viesenhansen	Ingeem	1	28 "	57 "	4,800 "	165
Balbing	Iggatisch-m.	1	19 "	65 "	2,500 "	125
Riga	Bikkeru	2	21 "	32 "	3,416 "	162
Pander	Rehtken	3	71 "	60 "	11,900 "	165
Mellin	Buddenbrot	7	250 "	79 "	38,630 "	153
Strul	Korküllamois	1	25 "	24 "	4,500 "	180
Sibers	Auzeem	3	64 "	17 "	11,115 "	173
Bietinghoff	Krappes	24	420 "	4 "	63,205 "	150
Ungern Sternberg	Saaramois	10	182 "	59 "	32,450 "	177
Lilienfeld	Hallfomois	4	60 "	85 "	8,259 "	135
Kampenhausen	Lohruppe	3	57 "	61 "	8,200 "	141
Ungern Sternberg	Willandimois	19	358 "	58 "	61,450 "	171
Struf	Wanna Woidomois	1	25 "	32 "	4,700 "	188
Müller	Waste Rurke	1	5 "	50 "	722 "	120
Maidel	Wanna Pranglimois	2	28 "	9 "	3,466 "	123
Moller	Sömer pallomois	1	21 "	62 "	2,600 "	118
Moller	Jurnemois	2	50 "	65 "	5,860 "	118
Sibers	Räppina	5	91 "	—	12,385 "	136
Roth	Tilfimois	9	218 "	36 "	25,446 "	116
Müller	Josumois	11	140 "	12 "	24,550 "	175
Roth	Berriera	3	59 "	4 "	7,100 "	120
Mannteuffel	Saaremois	1	16 "	50 "	2,100 "	123
Mannteuffel	Ruddinamois	1	1 "	—	150 "	150
Pfeiffer	Wanna Bigast	5	91 "	26 "	10,289 "	113
Rings	Tammemois	6	135 "	22 "	16,054 "	118
Sternbielm	Wassulamois	7	271 "	27 "	40,190 "	148
Mannteuffel	Röngolin	3	52 "	41 "	5,515 "	106
Anrep	Wanna Pranglimois	6	106 "	85 "	14,595 "	136
Sibers	Wanna Ruktemois	3	106 "	24 "	12,200 "	115
Gürgens	Ulila	1	21 "	51 "	2,703 "	128
Begeschef	Biuskimois	9	222 "	—	25,770 "	116
Holt	Keegel	36	1197 "	40 "	181,941 "	152
Schröder	Rehtu-m.	19	577 "	17 "	76,350 "	132
Menfentampff	Tarwastolin	19	361 "	62 "	56,400 "	156
Gagarin	Wanna Boltfama	34	709 "	60 "	101,725 "	143
Hüne	Lelemois	1	10 "	24 "	3,000 "	300
Transehe	Emelin	47	1269 "	22 "	231,279 "	182
Dittmar	Wendfamois	2	17 "	83 "	3,300 "	183
Sotjchewanow	Drusiu-Aula	17	371 "	62 "	45,396 "	122
Loudon	Lisdenm.	1	17 "	45 "	2,600 "	153
Pistchforks	Bhriinn.	9	289 "	51 "	53,440 "	178
Transehe	Jaun Brangulm.	1	6 "	27 "	1,032 "	172
Loudon	Lisdenm.	1	17 "	45 "	2,000 "	117

485 zeemati — 11,022 d. 2 gr. makfa 1,646,506 rubl.

Dahlberis zaur zaurim rehkinajohht makfa 149 rubl. Zeemats zaur
zaurim rehkinajohht makfa gandrihs 3395 rub.

Schinnī pufsgaddā druslu masaf' pahrdohhts ne
kā tannī pufsgaddā no 1. Julija 1871 lihds 1. Jan-
warim 1872, kurrā 12,634 dahlberi 29 graschi pah-
dohhti tikluschī, tas irr: 1612 dahlberi wairak ne kā
schinnī pufsgaddā.

Schinnī pufsgaddā dahlberis zaur zaurim rehkinajohht
arri druslu wairak makfa, ne kā tannī pufsgaddā,
kas wannam preekschā gahja, kurrā dahlberis zaur zau-
rim rehkinajohht 144 rublus makfaja, tas irr 5 rubl.
lehtak ne kā schinnī pufsgaddā.

Schinnī pufsgaddā 118 zeemati masaf' pahrdohhti
ne kā tannī pufsgaddā, kas wannam preekschā gahja,

kurrâ 603 zeemati tiffa pahrdohiti, kamehr schinnî pufsgaddâ til ween 485 zeemati pahrdohiti, no ka warr atflahrt, ka schinnî pufsgaddâ leelaki zeemati pahrdohiti ne kâ winnâ pufsgaddâ.

Somehr wiffu labbi apzerredami gan warram preezatees, ka zeematu pahrdohschana til labbi us preefschu gabjufe un ka tee pahrdeweji arr' naw til aplam dahrgu mafsu pagehrejufchi. Nr 149 rubl. par dahlderî zaur zaurim rehkinajohit warram pilnâ meerâ buht.

Gan sinnams jaw no fenn laikeem esmu pahrlaezinahs, ka bes zeematu pirkfchanas Latweefchu tauta newarr atfelt un ka semneeks, par gruntineefu palizzis, tâ falkohit, paleef par zittu, jaunu zilweku, kô gandrihs wairs newarr pasiht.

Kamehr semneeks sem lunga stabw un lunga semmi apstrahda, tamehr winsch kâ meegâ guff. Kad par gruntineefu paleef, kad sawu paschu semmi apstrahda, tad winsch usmohstahs un preezigi fahf kusteht un wifs winnam labbi weizahs, schkirrahs un isdohdahs.

Bet kad nu patt mannâ draudse zeematu pirkfchana fahfufchs, tad nu scho leetu wehl gruntigati dabbuju pasiht un atflahrtu un mahzohs, ka gruntineefu buhschana wehl wairaf isdarra ne kâ biju dohmajis un ahtraf ne kâ biju dohmajis. Gruntineefu buhschana teefcham padarra brihnumus.

Sawâ laikâ par mannu draudsi flaidrafu sinnu laidifchu. Taggad til ween ihsumâ peeminnu, ka tee pirzeji tahs leelas mafschanas, kas winneem jamakfa, ne ween bes kurneschanas makfa, bet ar preeku, — ka winni sawu semmi apstrahda spehzigi un ar sinnu, tâ ka no semmes dauds wairaf isdabbu ne kâ agraf, — ka winni jaw stipri fahfufchi, jaunus skaitus ehrbegus un zittas ehkas usbuhweht, — ka winni taggad, fur winneem dauds wairaf mafschanas, ne kâ agraf, wairaf par skoblas buhschana behda un wairaf par skoblahm makfa ne kâ toreis, kad winneem dauds masaf' bij jamakfa un fur winneem jaw schis masums iskliffahs kâ gruhya nasta.

Wehl japeeminn, ka esmu atflahrtis, ka gruntineefem dauds smalkata gohda juschana teef, ne kâ winneem agraf bij. Gohdigi gruntineefi par prohwi to par kaunu turretu, frohgôs aplahrt wasatees.

Sirfniga pateifschana mihtam Pestitajam, kas schehligi palihdsejis, ka zaur gruntineefu buhschana Latweefchu tauta tâ atseff. Raut jel drihs tas laiks buhtu klahit, ka ne weens pats fainneeks wairs nebuhtu, ne Wibsemme, ne Kurfemme, ne Jggannu semme, kas wehl naw palizzis par gruntineefu!

Tribnas scheloschanahs.

Senn lappas birruschas un sakkums suddis
Un wiffi waffras preeki aismirli,
Saw daschas meitas pahrtarôs nu weddis,
At Mikkel! kam man weenu pametti?

Zit reises waffarâ pee mannim nahzi,
Kur abbi mihtli lohpa tehrsejam!
Ar weenu stipraf manni mihleht fahzi;
Zit daschas naktis tâ pawaddijam!

Wai, mihtakajs, tu no man wiffai schkirsees,
Wai schlischanas wairs ne-atminni?
Ne, ne, to nedarri! tad gaudas rimsees,
Sel pee man nahz un firdi preezini!

Zit karsti mehs weens ohtru mihlejuschi,
To tiffai muhsu firdis apsinnaht! —
Kad tu nenahz, tad preeki pasuddufchi,
Kas gan man mihtli tad eepreezinahs.

Senn sekles additas un krekli schuhti,
Un sineni preefsch kashahm barrojahs;
At Mikkel, ne-atstahz tu sawu bruhiti,
Ka radd'neekem naw dauds jabehdajahs!

Mikkela atbilde.

Tu warri, Trihna, gan pehz manni gaudahit,
So tawa mihtli irr wiltiga!
Nu warri tu ar raddineekem raudahit,
So tawa fehroschana weltiga!

Tu manni weenu tiffai mihleht teizees
Un ustizjiga til preefsch mannis buht,
Bet kad arr zittus mihleht wiffai trauzees,
Tad manni wairs tu newarr' eedabbuht.

Nu warri sekles, krekli patte walkahit
Un wiffas leetas arri patureht, —
Negribbu wairs us sawu mahju braukahit,
So pafschu mihtlibu buhs uswarreht.

Par mihlefchanas wehrtu to atrohdu,
Kas irraid laipna, lehna, darbiga,
Kas wiffas leetas usweddahs ar gohdu,
Gelfsch nederrigahm leetahm kauniga.

Kad laimes liffens man' pee tahdas raidihz,
Tad kashas taifht wairs nefaweschohs,
Ta ilgi wis us mann' negaidihz,
Ar to us wiffu muhschu beedroschohs. J. W.

Braufschanas laiks pa dselsu-zelleem.

a) Starp Rihgu un Dinaburgu.

Isbrauz	no Rihgas	p. 9, — m. riht. un p. 6, 30 m. waff.
Gebrauz	Dinaburgâ	" 3, 12 " " " " 12, 42 " nakt.
Isbrauz	no Dinaburgas	" 4, 40 " riht. " " " 5, 40 " p. p.
Gebrauz	Rihgâ	" 10, 30 " pr. p. " " 11, 30 " nakti.

b) Starp Rihgu un Selgawu.

Isbrauz	no Rihgas	p. 8, 45 m. n. riht., p. 1, 45 m. pufsb.
Gebrauz	Selgawâ	" 6, — " waff., " 10, — " waff.
Gebrauz	Selgawâ	" 9, 35 " pr. pufsb., " 3, — " pz. p.d.,
Gebrauz	Selgawâ	" 6, 50 " waff., " 11, 15 " waff.
Isbrauz	no Selgawas	" 7, 10 " n. riht., " 10, 15 " pr. p.d.,
Gebrauz	Rihgâ	" 4, — " pz. pufsb., " 8, — " waff.
Gebrauz	Rihgâ	" 8, — " n. riht., " 11, 30 " pr. p.d.,
Gebrauz	Rihgâ	" 5, 15 " pz. pufsb., " 9, 15 " waff.

c) Starp Rihgu un Mithgrahwi.

Isbrauz	no Rihgas	p. 5, 30 m. un p. 11, 30 m. n. riht. un
Gebrauz	Mithgrahwi	" 4, 30 " pehz pufsb.
Gebrauz	Mithgrahwi	" 5, 55 " un p. 11, 55 " " " "
Gebrauz	no Mithgrahwa	" 4, 55 " pehz pufsb.
Isbrauz	no Mithgrahwa	" 8, 10 " n. riht. 2, 30 m. pufsb. un
Gebrauz	Rihgâ	" 8, 30 " waf.
Gebrauz	Rihgâ	" 8, 35 " n. riht. 2, 55 " " "
Gebrauz	Rihgâ	" 8, 55 " waf.

Rihd 4. August pee Rihgas atnahlfufchi 1393 fuggi
un aischahjufchi 1251 fuggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinafchanas.

Maf-Sallages basnijaz draudfê, Skulbergu Krohna walstis Wezz-Lange mahjas Pehter Langin Kontuises-nauda us tai 11ta September sch. g. ballita; tadehl tohp wffi, lam wajadfigs, u&ai-jimati, tai peeminneta deena pee Skulbergu walstis-teefas atkahl.

Skulbergds, 25. Juli 1872.

Kroppas walstê, Wallas kreisê, Gulbenes draudfê, warr weens

Skohlmeisters,

las Wallas seminarî mahjies un arr Kreewu wallodu proht, tuhliit weetu dabbuht; las scho weetu griib usnemt, lai peeteizabs pee Kroppas walstis waloifchanas tai 17. August f. g.

Kroppas walstis waloifchanâ, 17. Juli 1872.

Skohlotajs

(seminaristis)

teel mellehts preefsch Laudohnes draudfê-skoh'as (Parochialschule), kurrâ Latweeschu, Kreewu un Wabzu wallodâ un zittas sinaschanas mahjias dohramas. Japeeteizabs pee Laudohnes skohlmeisters

Peitana.

Labbi muhrneeki warr darbu dabbuht Dinaminê. Lohne 9 rub. par nedelu. Japeemeldabs pee Stahel Peteriohn tur patt.

1

Weffeliga emma

warr meldetees leelâ

Sehlabâ-eelâ Nr. 12, 1 treppi augst.

Weena deenest-meita warr meldetees Pehth. Ahr-Rihgâ, j. Basnijaz-eelâ Nr. 26, durris pa kreiso rohku.

Sehni un meiteneš no semmekm, las Rihgas skohlas armetic, atrohd laipnigu un lehtu usnemischanu kahdâ tabbâ famiblijâ, leelâ Kreepu-eelâ Nr. 25, blaffam dseisu-zeklam, 1 treppi augschâ.

Skohlas-behrni

no semmekm teel maifê un kohrteli usnemti Maslawas Ahr-Rihgâ, leelâ Kalleja-eelâ Nr. 73.

Behrni no semmekm warr kohrteli un kosti dabbuht leelâ Kalleja-eelâ (Gelsch-Rihgâ) Nr. 26, 1 treppi augschâ, pa labbu rohku.

Leelajâ Kalleja-eelâ Nr. 43, blaffam pastes-nammam, irr weens smuts, no jauna isgrihtohhts

pagrabs

preefsch abdelu- un foknu-auglu raglabbaschanas isihrejams. Tuwalas sinas tur patt pee mahjas-faimneela.

Brunneneelu- (Mitter-) eelâ Nr. 43, Maslawas Ahr-Rihgâ, irr mahja ar diwi chrbegem un labbu abdelu-dabrsu pahrohdama. Klachtas sinas pee faimneela.

W. un S. M. Gouldinga

faulu-mehslus

un

superfosfatu

no ihpaschi teizama labbuma pahrohd lehti

L. Goerke un beedr.,

Sinder-eelâ Nr. 12, appalschra tabschâ. 3

Buzz-futmallas, arkti, linnu-fekllu maschines, dseisu un missiwa plettsferi, krahni, meeseri, beimeri, tekla-restes, plihies, juschlas, blekka un tschuggona krahns-durris, blekka un tschuggona krahnes, labbibas un linnu-fekllu seeti teel par lehtu zennu pahrohti pee

Julius C. Gabler,

Spehra nammâ, pretti linnu-swarreem.

No jensures atwehlehts. Rihgâ, 4. August 1872.

Jaleek wehrâ!

Saweem gohdajameem andeles-draugeem par sinu, la es jawu andeles-weetu wis ne-attlahju, bet la lihds schin, ta ir us preefschu jawu andeli ar pehrwiu-prezjem Pehtera basnijai blaffam tahlaf prehjam weddu.

Wilkum Wetterich,

blaffam Pehtera basnijai.

3

Tschuggona-prezes

wissadâs wajadfibâs, preefsch

semmes-, mahjas- un dahrsja-tohpschanas, buhwehm, fabrik- un zittahm ceriktehm,

ar wahedu:

arkli, arktu-dallas, wahgu buffes, feena-grahbelli, sirgu silles, linnu mihtamee rihli zc., krahnes, zepta-krahnes, tauwifchanas fehli, kamihni, krahns durris, kurras gaisu zaur nelaisch, restes, plihies zc., junta-lohgi, sturstenu-durris ar rulleem, balkoni, neshami juntini, trepju trellini, lattarnurohlas un -stabi, dahrsja-mehbeles zc., peeminnas-stabi, kappa-krusti, trellinu-kehdes zc., teel pahrohti par fabriku-zennu is sawa krahjuma un fanemm pastelleschanas us peeminnetahm leetahm, la arri preefsch islahpifchanahm un tamlihes arri preefsch maschinu falitschanas un teel riktigi un peh; laita isdarritas no

Rechtern un beedr.,

Rihgâ, leelâ Smiltschu-eelâ Nr. 16.

Schuhjamas maschines

pehdahwa par paprleeku lehtu zennu

F. Luth,

us leelabs Smiltschu-eelas stuhra Nr. 1.

Lohses

us 35. Pehterburgas lotteriju irr tadehl, la islohsefchana dihs buhs, wehl ihfu laiku par 1 rub. 20 f. dabbujamas Belgawâ, Pastes-eelâ Nr. 20, pee Th. Walter. Kad lohses ar pasti griib parafstih, tad no 1 lihds 10 lohsehm 30 kap. pastes-nauda japeeleel.

Slaidru un sipru Kreewu meddu masas un leelâs muzjinâs un gauhschi labbu zuktura-sihrapu enturos, ta muzzâs pahrohd lehti

J. S. Wialoschew.

No smallas willas additas galwas drahnas eelsch wissadabm pehrwehm un mustureem teel lehti pahrohtas Maslawas Ahr-Rihgâ, Sprent-eelâ Nr. 22.

Jacobson.

Schwek-fohzini

malka 5 rub. kaste pee N. John Gasserberg, Kungu-eelâ Nr. 12, dshju-bohde.

Tai dseisu-bohdê

no

S. Martinsohn,

Pehterb. Ahr-Rihgâ, Kalku-eelâ Nr. 16, irr dabbujama ta wissu-labbaka Sweedru-dseise, ta ratt arri dseise no zittahm fabrikahm por lehtatu zennu, turklast wissadâs schkippeles, itt ihpaschi tabs jaunmohdes or ausim; des tam wehl dabbujamas wissadâs buhiv- un palkaw-naglas, durwja un lohga enges, atlehgâs, plihies, schihberes, juschlas, grabpi, dseisu drabte, lohpu-kehdes, pastalu- un jahbalu-ahdas, blekks, lohga-glahses un wehl dauds zittas pee mahjas-buhfchanas lohti wajadfigas un labbas prezjes.

Scho sinu laidsams, apsohlu saweem zeeniteem tautas brahtem labbu prezji un taifnu swarru.

Rihgâ, tai 3. August 1872.

S. Martinsohn.

Mas grunts-gabbals, Kalnzeema zella mallâ, tuwu pee Rihgas-Volterajas dseisu-zella lihds ar mahjimu un dabrsu, irr appalsch rohlas pahrohdame. Tuwalas sinas iswohd Polenz un Beymann pee Jaunem wahrteem.

2

Nams ar semmes-gabbalu teel pahrohts Hospitalu-eelâ Nr. 12. Klachtas sinas us dampfugga „Napio“ no pulst. 10 preefsch pufsd. lihds pulst. 2 peh; pufsd. pee restoranta.

Tai nalki no 25. us 26. Juli f. g. irr Mahlpils pagasta stribweram, Grawas faimneekam S. Billing nojagti: 1) weens duhtans sirgs, masu lautumu us peeres, kuplahm garrahm krehpehm, us labbu pufsi fedduktas weeta maji baltum, tahdus 9 — 10 gad. wejs, preefschlahjahn naggi ta la pahrpilhsuschu buhiv, bet attal sa-augusch; 2) weens farkans sirgs, ar baltu sibmi peere, bablahm masahm krehpehm un pliltu asti, preefschlahjahn naggi no apmihfchanas eplihuschu, 9 lihds 10 gaddus wejs; 3) weens behrs sirgs, mas no auguma, kuplahm krehpehm un asti, weenas palkal-lahjas nags lihds pirmam lohjeklam baltis, arri tahdus 10 gad. wejs; 4) weeni bruhni pehrweri kurw-wahgi us dseisu affim, isfisti ar pelleku tuhlu, ar missiwa griffschm us spahrneem, sehdeklis us fedderehm, ar ahdas dekki, kurram diwi elahpi — weens leelaks, ohts masafs — wirfu usfchuhti, preefscha bijuse isfperita, taggad ar masahm naglinahm peefista; 5) weeni prasti, pawezzi wahgi us dseisu affim, tumfch-pelleki, palkakas galds falahpihts, preefschâ jauns eeliks, trim ritteneem jauni speeki nepehrweri; 6) tschetas ahdas falkas ar lenzehm un dseinu-aufstehm, weena fedduka ar silfnu, 3 eemautti; 7) pihti ahdas grohschi; weens ahdas lammanu dekkis ar nahtnu, baltu opheri; 8) fegli un weens pafsch-aufstis dekkis, pelleku grunnti un farkanahm un falkahm stribyahm. — Sas par scho sahdsibu un winnas atdabbuschunu slaidras sinas pee Mahlpils pagasta waldfchanas (Rihgas kreisê) warretu doht, dabbuhs 40 rubl. subr. pateizibas-alsgas. — Adresse: Schl. Lemberg per Segewolde.

Trillehts un dabbujams pee biltschu- un grahmatu-driffetaja Ernst Plates, Rihgâ, pee Pehtera-basn.

Leelakais Frabjums Schuhjumu maschinu

preeksch skrohdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un masakas ar rohku greeschamas par 35 rubl., la arri preeksch fainneezehm no 16 rubl. fubr. sabloht. — Preeksch wiffahm maschinehm mehs wairak gaddus pilnigi galwojam un peesubtam bes maksas us pagehreschanu zenna-rabditajus ar bildehm.

Lühr un Zimmerthal,
Rihgä, leelä Smilfschu-eelä; Nr. 7.

Sinna preeksch Widsemmes, Kursemmes un Jggawu-semmes.

S. Redlich
gruntigä un wissu-wezzakä

Englisch u

magasijnä

schinnä gaddä, täpat lä preekschlailä teel pahrdohstas til ween tahs ihstienahs Steiermarkas jeb Chstreichu Feisera semmes iskaptas, no ta wissu-ihstifaka takkama tehrauda, taifnas un lihtas, garras un ihfas, — lä arri tahs patent-iskaptas ar selta wahrdeem, no kaufeta tehrauda, turras pee sahles til warren lip-pigas lä puznasis pee bahrsdas. Arridsan tahs gar-rahs Pruhfschu labbibas, un tahs ihfas stipras atwasu: jeb zinnu-iskaptas, Italiijas semmes iskapschu galobinas, Strahlsuntes iskapschu afminaina un himstein afmina bruzzekli jeb strihki un luhdsu wehrä list, la mannas iskaptas un tee Strahlsuntes iskapschu strihki us 1871 gadda semntohpibas israhbifchanu ar to scheit blakkam redsamo gohda-sihmi puschfotas, lä

arridsan ahmurini un lattikas preeksch iskapschu tappinaschanas, grahwju schkippeles, sirgu- un gohwu-kehdes, dselsu-pinnekti un dauds jittadas prezjes preeksch mahju waldischanas un semmes ustohpifchanas.

Jelgawa.

Zaur Kursemmes wirspilsteefas nolifchanu no 17. Juni f. g. esmu eestahdinahs wirspilsteefas-advokata ammatä no 1. August eesabloht, ar dsh-wolli Jelgawä.

Wirspilsteefas-advokats
Alphons Neumann.

Rohrtelis: Steihwer-eelä Nr. 3.
Runnajas stundas: rihts no pulst. 9—11.
pehz puffed. no p. 3—4.

Teel isrenteta lahda pee Wolgowifas muifchas peederredama pufsmuifcha, Wallas kreife, Lirfes draufse. Lupalas sinnas tur patt pee muifchas waldischanas rabbujamas.

Saweem draugeem un jitteem to sinnu islaschu, la pee mannim daschadas sortes leschu- un feenas-pulstieni, pulstienu lehdes, glahses un at-flehgas, katru brihbi par to lehtatu maksu pir-lamas. Turllahst ar wehl to sinnamu darru, la es, lä libof schim, wiffadas sortes pulstienus ar gadda laika appalwofchanu par to wifslachtatu maksu ihfakä laikä satafsu. K. Seynfeldt, pulstienameisters prettim Ehiela bohdei.

Beshu pilsehtä, Juli mehnesi 1872.

Tabbi kaulu-milti

dabbujami Dgres dsirawäs, Beshu kreife, Chrglu draufse pee

F. Held. 2

No zenjures atwehlehts. Rihgä, 4. August 1872.

Gulbenes un Leijas-muifchas draufse nospreeduse, lohla mah-zibas-behrnu ehebegi buhweht, 14 affis garru un 6 affes plattu. Tee, las scho buhwi grihbetu usnemt, teel uslubgti, 15. September f. g. Gulbenes pilsmuifchä nonahst un sawas prastifchanas usdobi.

Barons Heinrich Wolff,
basnijas pehrmindera-lungs. 2

Eduard Frobeen,

Rungu-eelä Nr. 6, prettim Bialo-fchewa bohdei,

peedahwa sawu leelu frabjumu schujamu maschinu preeksch mahjas wajadibas, dahmu skrohberenehm, wihreeshu skrohberenehm, turpneeleem, zeppurnee-leem, feblineeem u. t. j. pr. Ihpaschi luhdsu eeuwehroht tahs ihstien labbas

pateefas Amerikaneeshu Sin-gera schujamas maschines,

par to zennu no 70, 75, 95 un 110 rubleem, un irr tahs paschas schè til pee mannim eltas dab-bujamas. — Pamahjischana lä winnas bruhle-jamas un eepallaschana par welti. Galwofchana par winnu labbumu un ilgu stiprumu. Labbaka maschinu-bohmwilla, -deegs, -shds, -addatas, -elka.

Drifkehts un dabbujams pee bilfschu- un grahmatu-driffketaja Ernst Plates, Rihgä, pee Peshtera basn.

Algezeema allusbruhfscha akzi-jas-beedriba darra zaur scho sinnamu, la winna no schihb deenas eesabloht sawä jaunatwehrtä allus-pagrabbä Sinder-eelä Nr. 4 Wallis nammä katru pastelleschanu pretti nemm us daschadu allu un kwasu puddeles un muzzäs. Direkzija. 2

Naturheilanstalt,

las irr flimneelu mahja, lur wifswairal zaur uhbeni daschadas wannäs, garrainu lastes un sprizzes, lä arri ar ihpascheem ehdeeneem un fa-wadu lohjeklu lohjischanu (turnen) flimmibas ahste. Birno neddel malfa 13 rubl. par mahju, ehdeenu un abrstefchanu, pehz tam 10 rub. ween. Beemeldeetes warr il deenas no pulst. 9—10 rihts flimneelu mahjä, Saksaulä pee Rihgäs, un katru pirmden Rihgä, leelä Smilfschu-eelä, daktera Galen mahjä.

Dr. med. Boffe.

Limbaschjös

pee zeppurneela A. Ehiel irr par lehtu zennu dab-bujamas wiffas sortes aitu- un jehru-willa. 1

Kalnakrohdsineeks.

Kalnakrohdsineeks us krehflu bij mettees un waigu ar rohkam apklahdams fazzija: „Pats nestinnu, kà tas notizzis. Bet mannim waijadseja fawas dusmas laist laulà sprukt, zittadi traks buhtu palizzis. Kapeh3 manni weenu paschu wiffa nelaima buhs trahpiht? Lai arri zitti bauda, kà tas smekke!“

„Un wai tad Suh3 neapdohmajat, tehws, kà zaur fawu nedarbu wehl leelaku nelaimi fewim un mannim uskraujat?“ Tà Suhle teiza schmuftedama. „Al tawu kaunu, kad kalnakrohdsineeku pee teefas fauks, kalnakrohdsineeku, to lih3 schim wiffa pasfaule kà gohdawihru zeenija!“

„Kas mannim to warr peerahdiht? Lai tif ween nah3 un praffa. Gan kalnakrohdsineeks mahzehs atbildeht.“

Paschulail' kauschu pulks krogam tuwojahs. Suhle nobahla. Tee bija polizejas saldati.

Krohdsineeks fanembamees weefus sweizinja un praffitija, wai allu buhschoht atnest.

„Mehs nenahkam wis allus peh3, bet mellejam weenu zilwefu, kas leelu nedarbu padarrijis. Suh3 effat tas wihrs!“

Kalnakrohdsineeks brehza: „Kà Suh3 gohdigu zilwefu tã drih3stat apfuhdsieht? Kahdu kaunu tad esmu darrijis?“

„Paschi labbi finnat, kà kohlu us dselsu fleedehm effat nowehlfuschi.“

„Melli, tihri, balti melli ween! Kas mannim to warr usrahdiht?“

„To usrahda schis sudraba knohps. Tas kohla wehlejis ar kamsoli pee kohla peelehrees un knohps norahwees.“

Krohdsineeks trihzedams skattija us fawu kamsoli. Un rittigi, weens knohps truhla.

Ku wiffa drohschiba wihram bij suddusi un winsch meerigi no saldteem lifka iswestees is mahjas.

Kad us treppehm eeraudstija Franzi, to inscheneeri, tad warren koh3ti apskaitahs un blahwa:

„Ko tã gribbat? Ta irr manna mahja. Un kaut arri manni no mahjas taisni westu us karratawahn, tad tomehr tã es esmu tas kungs. Wai tã atfal gribbejat eelih3t un mannu meitu kahr3dinah3t? Gita ellã, to Sums fallu, zittadi fawus naggus pee Sums peelifschu! Gita ahra!“

„Es tif ween tadeht esmu nah3is,“ — tã Franzi3 atteiza — „kà es warrbuh3t schinnis behdã3 Sums ar fawu padohmu warretu palihgã nah3t kã draugs.“

„Mannim Suh3u palihdsiba nau waijadstiga. Pas3teizohs par Suh3u draud3ibu. Suh3 ar fawu mehroschanu jau arri pee mannas nelaimes effat wainigi. Un mannai meitai Sums arri nebuhs par draugu buht. Kad ta wehl ar Sums fateefahs un ar Sums runna, tad winnu nolahdu lih3 mannam kappam un wehl winnupus kapp!“

„Neklaufat, to tas nabbaga wihrs runna,“ — tã Suhle Frantscham teiza — „Muh3u debbesutehws to arri neklauf3hs. Bet eita un nenahkat wairs atpaktat. Aismirstat, kà es esmu pasaulã. Ka schinni breefmu brih3di pee mums effat nahkufchi kã ihstais draugs, par to Sums pateizu fawa tehwa un fawã pascha wahrda. Gita!“

Tehwu aiswedda zeetumã. Wiffi aisgabja. Suhle palifka atpaktat kã mahjas waldineeze. Gan winna zil spehdama publejahs, lai zeemats, kas pee krogga peederreja, nenih3tu. Bet kã tad mahja lai seed, fur faimneeka nau? Un neween mahjas buhschana zaur gabjeju kuh3tribu un neustizzibu nih3ta. Lohpi nosprahga ar fehr3gu un kruffa sakappaja labbibu.

Suhle deenu no deenas palifka bahlaka. Un to mehr winna to wisleelako ruh3tummu wehl nebij baudijusi. Teefa fawu spreedumu par tehwu wehl nebija spreedusi. Arri schis behdu brih3dis tuwojahs.

Weenã wakkara zeema mah3itajs winnu apmekleja. Ka ar nelabbu sinnu nah3oht, to jau no winna waiga warreja atskahr3st. Un tã tas arri teefcham bija.

Mah3itajs stahstija, kà kalnakrohdsineeks teefas preefschã aizinah3ts tizzis un kà teefas preefschneeks wiffu winna nedarbu swehrinateem isteizis. Daud3 zilwekeem loh3ekti sadausiti tikufchi, bet par laimi neweens pats fawu dsihwibu toreis nau pamettis. Tad arri teefas preefschneeks isteiza wiffu to skah3di, kas zaur krohdsineeka wainu pee twaika wahgeem un pee eisenbahna notizzis.

Krohdsineeks neso ne-effoht leed3is, bet tif ween ar to aishildinajees, kà winsch zaur to skah3di, kas tam zaur eisenbahni tikufsi, tã kahr3dinah3ts tizzis, kã tã kã ahrprah3tigs palizzis un pats ih3ti nau sinajis, to darrijis.

Swehrinatee arri atskahr3ta, kã krohdsineeks nemel3lojoht un tapeh3 tam weeglu strahpi nospreeda: prohti kã peezus gaddus zeetumã japawadda.

„Peezus gaddus zeetumã!“ — tã Suhle eebrehzahs — „to winsch ne-iszeetihs! Al tawu leelu kaunu! Kalnakrohdsineeks zeetumã itt kã saglis un flepkawas!“

„Bet ar to wehl nau pagallam,“ — tã mah3itajs wehl teiza — „tawam tehwan arri ja-atlih3dsina wiffa ta skah3de eisenbahna waldischana. Tã pat leela nauda jamakfa wisseem teem zilwekeem, kas zaur tawa tehwa wainu pee meefas apskah3dejufchees.“

„Ja, ja! to gan warr dohmaht. Kroggs un zeemats tiks pahrdoh3ti. Tas tã skah3jahs. Katram apskah3detam atlih3dsinaschana jadabbu. Par to tikufchi jagahda.“

„Un ko tad tu patti darri3i, behrns?“ Tã mah3itajs fazzija, tã kã swehtidams tai roh3tu us galwu lifdams.

„Par to mannim nau bailes, es mahku strahdabt un laikam taf kahdu deenestu dabbuschu.“

„Gij un darri, kà effi fazzijusi un Deews lai irr ar tewim. Bet ja tu nefur weetu neatrastu, tad nahz pee mannim us mahzitaja muischu, mannai mahsai wajjaga fainneezes.“ —

Pawaffarâ kalnakrohgs ar wiffu zeematu wairaf fohlitajam tilka pahrdohs. To naudu teefa nehma un ar to atlihdsinaja, kas bij atlihdsinajams.

Labs kauschu pulzinsch bij fatezzejis, kad wiffi zerreja, to mahju par lehtu naudu dabbucht. Winnu starpâ arri muhsu pasihstams lohpu kuptschis bija. Schis wairaf fohlija un to mahju dabbuja.

„Es nu të esmu tas lungs“ — tà winsch leelijahs — „Un lungam ta brihwiba, katru ismest laukâ, ko sawâ mahjâ negribb eeraudsiht. Wai faprobhti mannu wallodu, Suhle? Winnu reis tu manni effi ismettusi laukâ. Taggad manna kahrta.“

„Es tublit aiseeschu,“ — tà Suhle teiza — „mans pakkiasch jau fataisihst.“

„Un nabbadstte steidsahs sawâ istabâ, panehma sawas leetas un raudadama mugguru greesa tai mahjai, kur ta bij dstimusi un kà behrns spehlejuse.“

Bet kur nu greestees? Mahzitaja laipnigi wahrdi tai prahtâ nahza. Winna greesahs us mahzitaja muischu.

Të jau us treppehm mahzitaja mahsa, wezza kaulaina meita, tai pretti nahza un praffija, kas winna effoht un ko gribboht.

Suhle atteiza, ka kalnakrohdsineeka meita effoht un ka mahzitajs tai fazzijis, lai pee winna nahloht, ja zittur weetu neatrohdoht. Ta mahzitaja muischâ warroht par fainneezi palikt.

„Kà? par fainneezi? Wai tad mannim palihgs wajjadsihs? Wai til wezza esmu, ka patti mahju newarru walidht? Suhls muldat. Laikam manna brahta wahrdu labbi nebusseet fapratuschchi. Tadeht eita ween ar meeru!“

„Bet Suhls taf mahzitaju warretu praffiht . . .“

„Tas mannim nema prahtâ nenah. Mahzitajs arri nau mahjâ. Eita ween!“

Suhle negribbeja usbahstees un noskummusi aigahja un us tuweju pilsehtinau dewahs.

Sau tumfiba fahka mestees, kad meitina pee pirmahm pilsehtinas mahjam tilka. Par to winnai bij labs prahts, jo nabbadstte zerreja, ka neweens to nepasihchoht. To winna stipri kaunejahs tehwa grehta deht.

Preeksch weena bruschcha diwi behrni sehbeja un spehledami pukkes fapuzzinaja. Suhle paschdachs us almina benki pee behrneem un ar winneem spehleja, par ko behrneem leels preeks bija.

Behrnu mahte zaur lohgu redseja, zil smulki Suhle ar behrneem spehleja. Ta isnahza ahra un fazzija: „Tu labbi mahki spehleht ar behrneem. Man buhtu labs, ja mannim buhtu ustizzama meita, kas pehz winneem lubkodu. Kurp effi eedama?“

„Es melleju deenestu.“

„Wai tà? Tas jau gauschi labbi. Meita, tu mannim patihki. Wai pee mannim deenestâ gribbi nahlt.“

„Kapehz ne? Labpraht!“

„Nu tad nahz istabâ, ka wiffu flaidrat' warram norunnahlt.“ Pa tam starpam weens wihrs bruchst bij eegahjis, kas taisni nahza no kalnakrohga un kas arri gribbejis kalnakrohdsineeka zeematu pirkt. Kad schis Suhli eeraudstija, tad winsch fainneezei kahdus wahrdu fazzija us Suhli ar pirktu rahdidams.

„Kà?“ — tà nu ta seewa brehza un sawus behrnus norahwa noht no Suhles — „Tu effi kalnakrohdsineeka meita, kas til dauds zilwekus nelaimigus darrijis? Tu effi ta fleplawa, ta zeetumneeka behrns? Un tu eedrohshinajees eelihst manna mahjâ un pee manneem behrneem?“

Ir warde tschihst, kad wirsu minn. Arri Suhles firdi ahtrs tehwa prahts pazehlahs un tà brehza: „Seewa, nerunnajat tà ar mannim!“ Es Suhlu mahjâ ne-esmu wis eelihdusi. Suhls paschi man effat usnehmuschchi! Un kad Suhls mannim taggad arri deesinn zil naudas fohlitu, tad es taf pee Dums nepalikt!“

To fazzijusi Suhle aigahja, bet firds tai bij fa-lausta un spehts tai fahka suddin. Kur nu winnai buhschoht greestees? Wai ne laikam wiffi nedarbineeka meitu atstums un atraidihgs?

Retahku no kalnakrohga dsihwoja wezza seewa, kas ilgus gaddus kalnakrohga bij dsihwojusi un Suhli arween bij mihtojusi. Pee tahs winna gribbeja aiseet un tur apmestees. Un lai gan meitina gandrihs us kahjahm wairs newarreja turretees, tad tomehr tumfiba dewahs us zekku. Ar behdigahm nahwesdohmahm laudamees nabbaga mohzelle tumfiba noklihdâ no zekka un eestigga purwi. Kad weffelu stundu bij puhlejusees un til ween dsikkal' purwi eegrimmuchi, tad nahwigas bailes Suhlei usbrukka un ta wiffu sawu spehtu fanemdama brehza pehz glahbeja.

Ta bij Deewa laime, ka eisenbahna farga mahjâ to brehlschanu warreja dsirdeht. Eisenbahna fargs, zittkahrtis Postes-Bartels, ko lassitaji labbi pasihst, atsteidsahs ar laterni un Suhli atradda purwi no gihbuschu, kas pee krummeem eefehrusees.

Winsch to ar neschanu us sawu mahjinu nessa un to eelikka gultâ. Dhtrâ rihtâ Suhle jau til tabt bij atspirgusees, ka Bartelam firnigi warreja pateikt.

Bartels gribbeja noskummuschcho meitinu eepreezinaht un fazzija: „Nepamettat wis sawu zerribu. Dschureis gluschi zittadi eet, ne kà zilweks dohma. To flaidri esmu peedsihwojis. Kad eisenbahni buhweja, tad dohmaju, ka nu ar mannim buhschoht, pagallam. Postes puischa ammat's bij ja-atstahj. Un tomehr zittu ne-esmu mahzijeas, kà jacht un stregus dihdht. Bet mannim wihslees. Deews mannim wezzigam puischam eisenbahna farga weetu weh-

Jejis. Mannim weegls darbs un labba pelna. Kas mannim lait? Un wai sinnat, zaur kurru gohda-wihru Deews mannim to weetu gahdajis? Zaur to inscheneera fungu Franzi!"

Beidsöht Bartels Suhli luhdsä, lai ilgaku laiku pee wiinna paleekoht. Un kad arri Bartela aston-desmit gaddus wezza mahte dehlam lihds luhdsä, tad meitina palikka un ar preeku maso mahjimu lä fainneeze walidja.

Meretti arri wiinna feereja pa meschu, ar behdigahm dohmahm laudamees. Tè weenreis ta fatikka Franzi, kurrum Bartels laikam sinnu bij dewis, lä Suhle effoht eisenbahna farga mahjinä.

Franzis Suhli wehl ar to paschu mihlestibu mih-toja lä zittfahrt. Winsch ne-atgruhda wis pehz pasfaules eeradduma to meitu deht ta grehta, to tehws bij padarrijis. Bet Suhle teiza raudadama: "Tu effi ihsts gohdawihrs. Tewim firds lä selts, bet tewim par feewu palikt, to newarru. Tahds wihrs lä tu, ar zeetumneeka meitu nedrihst wis ap-prezzetees. Un arri tehwa leegschana muhs schirr."

Lä fazzidama Suhle ar johni fawu rohku israhwa, to Franzis ar sawahm abbahm rohlahm bij apkeh-ris un issudda meschä.

4. Zeeta firds tomehr beidsöht paleek mihlsta.

Taggad lassitaju weddisim us to zeetumu, fur kalnakrohd sineeks bij apzeetinachts. Wihru wairs newarreja pasiht. Matti bij gluschi balti palikfuschu un winsch, kas agrat til lejni isturrejabs, taggad bij falihzis un faleekts no behdahm. Un tomehr pee azzim warreja atskahrst, lä wihra lepniba un stuhrgalwiba wehl nebija falausta. To lassitajs arri no ta mannihs, to taggad teiffchu.

Zeetuma preekschneeks, gohdigs wihrs, kahdä deenä kalnakrohd sineeku lifka aizinacht un tam fazzija, lä grahmata preeksch wiinna effoht atnahfusi.

"Grahmata? Preeksch mannim? Kurfsch tad man-nim warretu grahmatu laist?"

"Rä tad til aplam warrat prassiht — wai tad Zums nau meita?" Kalnakrohd sineeks pasmeedamees atteiza: "Laisniba! Mannim leekahs, lä mannim zittfahrt meita buhtu bijusi. Ro tad ta no man-nim gribb? Es ne-esmu wis kahrigs to sinnacht."

Ja tad Zuh to grahmatu negribbat, tad Zums to glabbaschu."

"Ja, darrat tä. Ja mannim neteek pawehlechts, to grahmatu lassiht, tad par wiinnu neko negribbu sinnacht."

Zeetuma kungs kalnakrohd sineeku atkal lifka aif-west un fazzija pats pee fewim: "Tahdu stuhrgal-wigu un zeetsirdigu zilwetu wissu fawu muhschu wehl ne-esmu redsejis. Zaur bahrsibu wiinnu gan nekad nemihlstinahs. Ja no eekschenes nepaliks mihlsts, tad winsch irr pasuddis laizigi un muhschigi." —

Waffara bij pagahjusi. Suhle arween wehl dsih-woja eisenbahna farga mahjinä. Meitinas firds bij gauschi smagga, til labb Frantscha deht, to ne-kad newarreja aismirst un kam tal muhscham par feewu newarreja palikt, lä arri tehwa deht, par kurru wiinna itt nekahdu sinnu nebij dabbujusi, lai gan wiinnam jau wairat' grahmata bij rakstijusi.

Weenreis Bartels stahstija, winsch effoht dsirdejis, kalnakrohd sineeks zeetuma dsihwi newarroht panest un effoht wahjisch palizzis.

Til to Suhle to dsirdeja, tad tuhltit apnehmahs, ar wissu spehku pehz to dsihtees, lä lai tehws agrat, tiftu pee brihwibas, ne lä teefa tam bij no-sprecdusi. Bet to sinnams no pascha fehnina ween warreja panahst. Tad nu us Minkeni bij ja-eet.

Suhle to teescham arri darrija, bet wiinnai ne-is-dewahs wis, pee pascha fehnina tift. Lai tilka teikts, lä fehninam par dauds effoht to darrischanu. Lai ween rakstohst luhgschanas grahmatu fehninam un to grahmatu atdohdohst pee teefas. Gan tad fawä laikä atbildefschana tai tiffchoht peesuhfita.

Suhle scho padohmu wehrä lifka un luhgschanas grahmatu atdewusi aishbrauja us mahjahm. Tomehr deena pagahja pehz deenas un neddeka pehz neddefas un no atbildefschanas nebija ne jausmas. Jau Suhle ohtrahrt us Minkeni gribbeja aishbraukt, kad dsirdeja, lä fehninsch tuwumä leelu jakti turrefchoht un lä kahdas deenas palaweschotees tai masä jaktspilli, to pats bija lizzis usbuhweht.

Jau ohträ walkarä Suhle bij klast. Meitenite riktigä stundä bij atnahfusi. Paschulail' gehgeri pahnahza. Jaktis pils preekschä noschautee swehri tilka nolikti, ihpaschi leels, stalts kalna-irsis, to fehninsch ar fawu paschu rohku bij noschahwis. Keh-ninsch ar labpatifschanu irsi apluhkoja, kad Suhle peepefchi zauri speesdamees fehninam pee kahjahm fritta, pirms gehgeri wiinnai to warreja leegt. Keh-ninsch laipnigi skattija us meitinu un fazzija:

(Us preekschu wehl.)

Ar warru apprezeta.

Serbe: Neds, lä fawihst, luhd un ischlichst
Baggats lauschu krahjums
Ugguns grehta, uhdens pluddös;
Kad pee grehtu gabbal kuhbahs,
Pats ar fawu mantu suhdahs.
W. G. Kemling.

No dahmas azzim spiggutoja atminnas, kas tai nepattika.

"Lä laika tal wehl ne-esseet aismirsuschu? Sinnams, lä nè, kas jau til walkar wehl notikka. Zuh paschi warrejaht wehletees: wai nu ar labbu jeb — ? Wai nu Zums patikka, ar labbu ar manni laula-tees, jeb arri nepattika? Zuh dewahst fawu Ja-wahrdu un palikahst par mannu gaspaschu. Wai naw teefa, mis, tä wiss notikka?"

Dahma ne wahrda nefazzijuse raustija plezzus. Kas tad us nefaprohtamu jautaschanu warr atbildeht?

„Wiss tas, to nupat stahstiju, pateesi notikka, un tahdahm leetahm, kas pa teesi notikkufchas, wiffa pafaula peekriht. Tomehr man weenam pafcham schis notikkums ne-israhdahs kà pateesiba. Nesinnu fkladri, wai tas zilweks, kas mums to ja-wahrdu atrassija, wai tas bij preesters, jeb zits? Wai Suhš nepamannijabt, ka winsch tapat isfkattijahs, kà muhsu lambar-fullainis Sammis?“

No dohmas azzim warreja redseht, ka winna par leetu nobihjahs.

„Pateesibu falkoht nesinnu, wai ta luhgschanu grahmata, no kurras mums swehreschanas wahrduš preekschà lassija, nebij laupitaju stahsti par Robinu Udair, un ta grahmata, kur muhsu wahrduš eerastija, isfkattijahs kà tahda, kur gastuschòs reisneeku wahrduš eerastia, ta basniza, kur muhs laulaja, brihnum pehz allus un brandwihna smirdeja, dohmaht ka tur zauru deenu plihthe ween.“

Dahmas waigs bij nofarzis, un no azzim winnai sprehgaja lahsti un samaitaschana.

Bet pils-kungs smeedamees no krehsla peezehlahs, fazzidams: „Nudee, miš, dohmaju, laudis muhs peekrahpuschi! Bet par to ne kas, palikschu Sums tomehr ustizzams, it kà pats wiss augstakais Angtu biskaps muhs buhtu laulajis.“

„Warreet pa wiffam fawâ wakkâ par mannu pilli, deenestneekem, par mannu firdi un naudu walbiht. Pawehleet, lai katris par „miladi“ Suhš fawz, jo zitteem dsirdeht pats Suhš kà faulschu. Warreet mannu zilts-sihmi (wappeni) list us karrites durwim mahleht; man buhs wiss weena alga. Warreet fewim juweleeri turreht, kas dahrgus almenus apgahda, warreet strohdereeni pehz wiffu jaunalahs mohdes idmekleht — wiffus naudas rehkinus preeksch tahdahm leetahm neredsejis aismakfaschu. Gribbu Suhš tapat mihleht, kà wiffu augstakais muischneeks Angtu semmè fawu gaspaschu mihko.“

Dahmas azzis schur tur grohsijahs un kaut to melleja. Kungs to tuhlin fapratta.

Mihla miš, effect schè lohti drohschà weetà. Klints kalns, kur pille wirsà, israhdahs kà pufsfalla, kam gandrihs wiss aplahrt uhdens. Schis drohschais pawehnis useetams Schottu semmei walfara puffè, 96 juhdses no Londones. No fallas til pa uswellkamo tiltu warr us semmes kluht, wiss aplahrt dsihwo manni deenestneeki, un juhras-puffè fugges newarr peenahkt. Un kad arri no pils isbehgtu, us kurreni tad greestohs, to tad eefahktu? Us kahdu wihsi Suhš pee fawas taifnibas tiftu? Kas teefatees gribb, tam waijaga pulla naudas, un us kahdu wihsi tad warreet peerahdiht, ka pee prezibahm ar warru peespeesta effect? Subdsibas til to labbumu nestu, ka Suhš nelaimi pa awisehm isdaudsinatu un pirmajâ deenâ katris par to istruhstohs, ohtrâ un treschâ smeetohs un zetturtâ il katris

to notikkumu buhtu aismirjis. Londone tablu, un taifnibas sohbins karrajahs augstu.“

Dahma, zaur tahdeem wahrdeem nomohzita, arri scho reis ne wahrda nespehja isteikt, tomehr azzis tai kà ugguns degga un rohkas kà krampa raustitas drebbaja, dufmigs mirllis breefmigu atreebschanohs pasluddinaja.

„Sinnu, sinnu!“ kungs meerigi teiza. „Tas jaunais puifis, us to zerrejeet, muhsu pehdu ne-us-ees; par to, smukka miš, nebehdejetees. Par to jau gahdaju; usfuhstiju winnam pulzianu werwetaju. Un Suhš jau sinneet, ka us schahdu wihsi muhsu kchnina majestetei teel juhras-saldati kerti. Lijonels — kà gan winnu fawza, wai naw teesa? — tiffa mihku werwetaju rohkas un schinni brihdi brauz us Mihla-Indiju, kur tam par Angtu saldatu tschetri gaddi jadeen.“

Kluffa dahma ar fagraustu firdi nokahra galwu un azzis tai ne ka wairs nedabbuja lassihst; winna azzuwahkus aismehra, it kà buhtu fawu preekschejo dsihwi, mihlestibu, kaunu. un atreebschanohs ar melnu behru-dekki aisklahjuse

„Redseet, smukka Italija, biju fawòs wahròs pateefigs, fazziju wiffu to ween sinnaju. Un nu Sums buhs wakkas deesgan, par wiffahm schahm leetahm labbi pahrdohmahht. Warreet patte fawu listeni par labbu un fliktu padarriht. Warreet dsee-dahht, gudroht un dohmat kà un to gribbeet. Warreet schè pilli johkotees un spohkotees kà ween patihk; darreet fawàs dufmàs ar mannu faimi, ar ihstabas-un zittahm leetahm to ween gribbeet; jau par to gahdahs, ka deenestneeki wiffu to bes kurneschanas paneffihš. Sinnu gan, ka bes tahdahm dufmahm eefahkumâ ne-istifseet.“

(Us preekschu wehl.)

Skohlu usplauschana.

Laiminsch. Latweeschu skohlas pawiffam zittadi usplauktu, kad muhsu skohlotajus Wahz-semmè skohlotu.

Tunnis. Kapehz? Muhsu (seminaròs*) winnus jaw deesgan nopuble ar Wahzu wallođu.

Laiminsch. Tas wehl naw nefas; winni arweenu wehl dabbu dsirdeht kahdu wahrdu pa lat-wiskam. L.

Mannam mahneekam.

Shres naudu no ihrineekem newarri gaidiht Tu ne deenu,

Prassi to arr no grehkeem, kas jaw gaddeem preeksch durrihm Tew gukk.

S. A.

*) Seminaris irr skohla, kurrâ skohlenus iifskohla par skohlotajeem.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Mihgâ, 3. August 1872.